

Aanbevelingen voor Single in de kerk

‘Een missionair boek. Niet leren leven met de “voordelen van single zijn”, en ook niet te stoer gaan doen om de pijn te verbergen. Praat erover, deel ervaringen. Vraag hoe is het om single te zijn, of juist om getrouwd te zijn. Het huwelijk is een hoog ideaal in de Bijbel, maar niet het één en al. In het licht van het komende koninkrijk worden alle relaties gerelativeerd’.

– *Nynke Dijkstra, predikant en missionair beleidssecretaris PKN*

‘Eindelijk eens een boek over dit onderwerp dat wat dieper gaat dan alleen maar tips hoe je aan een partner komt. Dit boek leest makkelijk weg, heeft een goede schrijfstijl en is ook goed te lezen voor mensen die wel een relatie hebben, maar die over dit onderwerp meer willen weten.’

– *Joke*

‘Single zijn in de kerk. Er lijkt een taboe op te liggen, niet alleen bij singles. Iedereen zwijgt. De schrijfster doorbreekt dat taboe, zonder op een tuttige manier te spreken over de zaken die singles aangaan. Ze vermijdt het benadrukken van uitersten, de happy single, of juist de eenzame zieligerd. Ja, singles zoeken geborgenheid, maar dat betekent niet dat ze pas “compleet” zijn wanneer ze een partner gevonden hebben. Het leven begint nu. Van Abbema doet een aanzet voor de “theologie voor de single”. De kerk hoeft niet uit armoe te zwijgen over het onderwerp, maar dient plek te bieden aan iedereen. In het laatste hoofdstuk geeft de schrijfster een aantal praktische tips hoe zowel singles als kerkleiders met het onderwerp aan de slag kunnen. Niet alleen, maar samen.’

– *Evert*

‘Een praktisch boek met heldere adviezen over wat singles kunnen doen in de kerk om hun wereld te verbreden. De adviezen zijn helder uitgelegd en praktisch toepasbaar in de praktijk. Een aanrader voor een ieder die graag adviezen wil over hoe hij of zij kan omgaan met single zijn in de kerk en daarbuiten.’

– *Jetje*

SINGLE IN DE KERK

mythes & mogelijkheden

AUKELIEN VAN ABBEMA

©2019 Aukelien van Abbema

Eerste uitgave Amsterdam, mei 2012

Vernieuwde herziene uitgave Ashford, UK, oktober 2019

Uitgever: Black Poodle Publishers (via Brave New Books)

Omslagontwerp: Debbie Burgess @doodlemydomain

Alle rechten zijn van de auteur. Niets uit deze uitgave mag gekopieerd, opgeslagen of gebruikt worden in wat voor vorm dan ook zonder uitdrukkelijke geschreven toestemming van de auteur, mits het gaat om korte citaten waarbij de bron vermeld wordt.

Alle gebruikte Bijbelcitaten komen uit de Nieuwe Bijbelvertaling, Nederlands Bijbelgenootschap, 2004.

www.aukelienvanabbema.nl

Voor de liefste onbekende

Wat ben ik blij dat ik je nog niet ken.
Ik dank de sterren en de maan
dat iedereen die komt en gaat
de diepste sporen achterlaat, behalve jij,
dat jij mijn deuren, dicht of open,
steeds voorbijgelopen bent.

Het is maar goed dat je me niet herkent.
Kussen onder straatlantaarns
en samen dwalen door de regen,
wéér verliefd zijn, wéér verliezen,
bijna sterven van verdriet –
dat hoeft nu allemaal nog niet.

Ik ben nog niet aan ons gehecht.
Ik kijk bepaald niet naar je uit.
Neem de tijd, als je dat wilt.
Wacht een maand, een jaar,
de eeuwigheid en één seconde meer –
maar kom, voor ik mijn ogen sluit.

Ingmar Heytze.

Uit: Het ging over rozen.
Amsterdam, Uitgeverij Podium, 2002.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	9
Deel 1 Single in de kerk - de mythes	
1: Singles op zoek	15
2: Singles in de kerk.....	32
Deel 2 Daten en de bijbel	
3: Daten in het Oude Testament	65
4: Daten in het Nieuwe Testament	87
Deel 3 Single in de kerk - de mogelijkheden	
5: Terugkerende thema's	103
6: Tien praktische tips voor kerken en singles	117
Nawoord.....	153
Boekentips.....	137
Eindnoten	163

Inleiding

The pain of it remains, of course. But the poison is gone.

The gift of infertility, Miroslav Volf

“Hier staan we dan, op gewijde grond’, zo begint John Eldredge zijn boek ‘De Fascinerende vrouw’. En zo voelt het met dit boek ook. Een boek schrijven over singles, zeker als je er zelf één bent, is nogal wat. Wie ben ik om iets te vertellen over een proces waar ik zelf nog middenin zit? En tegelijk: juist omdat ik er middenin zit kan ik er iets over vertellen.” *Enter mijn 2019 zelf* – Zo begon ik zeven jaar geleden de inleiding van dit boek. Inmiddels zit ik er niet meer midden in maar kijk ik terug. Zeven jaar verder ben ik getrouwd en twee kinderen rijker. Toch is mijn focus niet echt veranderd en is mijn passie nog steeds: onderwijs geven aan singles over volwaardig single zijn en over het vinden van een relatie.

Ergens bewonder ik de single die ik was. Ik mis een deel van haar passie. Zwangerschappen en het zorgen voor kleine kinderen verlegt je focus enorm, en zuigt het belangrijkste deel van je energie de meeste dagen weg. Voor het goede doel, maar toch. Ik bewonder het lef dat ik had om juist als single dit verhaal te vertellen. Ik bewonder hoe ik mijn nek uitstak en ik bewonder scherppte waarmee ik bepaalde zaken aan durfde te kaarten. Misschien zou ik ze nu anders formuleren, sterker nog, ik formuleer ze nu anders, maar ik wilde dit boek niet afzwakken of veranderen vanuit het perspectief van nu. Ik wil juist de single die ik was aanmoedigen om haar stem te blijven laten horen. Dus daar gaan we, terug naar toen. – *einde 2019 verteller.*

Wie ben ik om dit te vertellen? Om te beginnen ben ik door mijn beroep voorgeprogrammeerd om te kijken naar de interactie tussen gedrag, gevoel en gedachten. Ik werk als psycholoog in mijn eigen praktijk, zowel met echtparen als met individuen. Daar geef ik zowel Cognitieve Gedragstherapie als Emotionally Focussed Therapy. Beide therapievormen vind je direct en indirect in dit boek terug. Daarnaast geef ik trainingen en workshops in gedragsverandering, onder andere op het gebied van relatievorming. Tot slot heb ik binnen mijn kerk een 'Datingcursus' opgezet. Al deze ervaringen bij elkaar helpen mij dit boek te schrijven.

In de zomer van 2008 kwam ik een interview tegen met Diane Louise Jordan, presentatrice van BBC's *Songs of Praise*. Zij had met een vriendin een gebedsclub opgericht die ze de 'Deborah's' noemden. Hun doel: bidden voor meer mannen in de kerk. Ze waren single, eind dertig en ze baalden ervan. Binnen de kerk vonden ze geen mannen, buiten de kerk vonden ze mannen die hun geloof in God niet deelden. Binnen een maand na de oprichting van het clubje waren alle vijf de vrouwen met iemand aan het 'daten'. Ze zijn inmiddels allemaal getrouwd en de gebedsgroep bestaat niet meer. Maar het verhaal inspireerde me. Ik was weliswaar nog niet eind dertig, maar ik baalde ook al van mijn single zijn. En mannen kwam ik niet meer zo veel tegen in de kerk.

Het verhaal inspireerde me om zelf op zoek te gaan naar de plek van singles, zowel mannen als vrouwen, in de kerk waar ik kom. Ik ging boeken lezen over single zijn en wat God daarmee te maken had. Eerst heel slechte boeken, zoals 'Getting serious about getting Married' met een bruidsjurk voorop. Maar gaandeweg werden het steeds betere boeken zoals 'The Meaning of Marriage' van Tim Keller, 'Alleengaand' van Al Hsu en de grote hit, het boek dat mij geïnspireerd heeft tot het schrijven van mijn eigen boek over daten – Zinvol Daten – is Henry Cloud's 'Weet hoe je date'.

Dat laatste boek bestelde ik 'per ongeluk'. Ik was op zoek naar een ander boek voor een cliënt, en kreeg dit boek aanbevolen door de website. Ik heb het besteld en er verder niet meer over nagedacht. Tot het binnenkwam. Toen heb ik het in één adem uitgelezen. Nog nooit was ik zo veel relevante informatie tegengekomen over het proces waar ik in zat. Nog nooit voelde ik me zo erkend, gezien en begrepen in mijn single

zijn en de problemen waar ik tegenaan liep. Want ja, ik had een heel leuk leven. En ja, ik miste ook enorm een partner. En met dit boek kon ik met dat laatste aan de slag.

Vanuit dat gedachtegoed zijn een aantal vrienden en ikzelf een project begonnen in onze kerk. Dat project hebben we 'De zin en onzin van daten' genoemd. We wilden enerzijds benadrukken dat het prima is om op zoek te zijn naar een partner door te daten. In dat geval kun je heel veel zinnige informatie gebruiken, over het hoe en waar en waarom. Anderzijds wordt er ook een hoop onzin verkocht over dit onderwerp. Zoals 'Zoek de ware en je zult hem vinden'. Of het 'Nooit gekust en toch geen kikker'¹-principe: ga vooral nooit daten maar bid en wacht. Dan komt de geliefde vanzelf aangewandeld. Het project werd een succes. Een van de resultaten ervan is dit boek.

Het boek is verdeeld in drie delen. Het eerste deel gaat over singles en de problemen waar ze tegenaan kunnen lopen. Het gaat over de statistieken rond het single zijn, de mythes, maar ook over de voordelen van single zijn. Toch ligt de nadruk in het eerste deel vooral op de problemen. Dit is niet om mensen te deprimeren. Maar soms is het nodig dat mensen zich bewust zijn dat ze last hebben van hun situatie, want dat motiveert ze om er iets aan te veranderen.

In het tweede deel wil ik nagaan wat de Bijbel over daten zegt. Want ook op dat terrein wordt veel onzin verkocht, met name in kerken. Zo worden singles ten onrechte om hun oren geslagen met Paulus' uitspraak: 'Het is beter niet te trouwen (zoals ik)'. De context van deze uitspraak wordt zelden belicht. Dat hoop ik in dit boek wel te doen. Ook wordt vaak verwezen naar 'in de Bijbel wordt niet gedate, dus mogen wij dat ook niet doen'. De specifieke culturele context van relatievorming in de Bijbel valt ook niet één op één te vertalen naar onze cultuur. Ook daar valt meer over te zeggen.

In het derde deel wil ik ten slotte heel praktisch kijken naar de mogelijkheden voor kerken en singles om op meer creatieve manieren om te gaan met de problemen en de mogelijkheden van singles. Er is veel behoefte aan 'iets' voor singles, maar veel voorgangers en kerken weten niet waar te beginnen. Onze zoektocht en ons project is al voor veel kerken inspirerend geweest. Op deze manier hoop ik onze

bevindingen voor een groter publiek toegankelijk en toepasbaar te maken.

Tot slot. Ik hoop dat dit boek zowel door singles als door mensen in hun omgeving met plezier gelezen wordt. Bovendien hoop ik dat het kerken in Nederland helpt meer oog te krijgen voor singles, en hoe singles als volwaardig lid van hun gemeente mee te laten draaien. Maar vooral hoop ik dat het singles zelf inspireert om hun plek in te nemen in de gemeente waar ze lid van zijn. Om de kerk te ZIJN, in plaats van ernaartoe te gaan met verwachtingen die niet altijd reëel zijn. Zodat we samen, ongeacht of we getrouwd zijn of niet, de liefde van God kunnen laten zien, juist ook buiten de kerkmuren.

Onze maatschappij zit niet altijd te wachten op verhalen over God. Maar van verhalen over de liefde kan niemand genoeg krijgen. En van gezonde informatie en onderwijs over hoe we relaties 'goed' kunnen doen, hoe we echt contact kunnen hebben, hoe we ons aan elkaar kunnen verbinden, daar zit iedereen op te wachten. Dat is het diepste verlangen van elk mens, mens te zijn in relatie tot de mensen om zich heen. En als God een God van liefde is, van relaties en van verbinding, laten juist die verhalen het meest van Gods liefde en Zijn verbinding met ons zien.

Deel 1

Single in de kerk – de mythes

1. Singles op zoek

Ik leef alleen, ik heet dus single en dat bevalt me. Meestal. Vaak. Soms.

Hanneke Groenteman in de PS van de Week, Parool, 11 februari 2012

Inleiding

Wie is de christelijke single en waar loopt hij/zij tegenaan? Wat is daten en wat bereik je ermee? En wat is nou eigenlijk het probleem van single zijn? Er zijn mensen die het prima vinden om alleen te zijn. Ze zijn eerder uitzondering dan regel, maar toch, ze zijn er. Net zoals getrouwd zijn in zichzelf geen probleem is, is single zijn dus in zichzelf niet een probleem. Net zoals je gelukkig getrouwd en ongelukkig getrouwd kunt zijn, kun je gelukkig single en ongelukkig single zijn. Single zijn kan wel veel problemen met zich meebrengen, maar in zichzelf is het geen problematische situatie. Het kent, net als het huwelijk, zijn voor en nadelen, z'n krachten en valkuilen. Over die krachten en valkuilen willen we het in dit en het volgende hoofdstuk hebben.

Wie is 'de christelijke single'?

We zaten in een eetcafé. Om ons heen tafels en stoelen, obers, mensen die elkaar enthousiast begroetten. Aan de bar werden goede gesprekken gevoerd. Maar wij hoorden het niet, want wij hadden het beste gesprek. Over God, ons leven, ons werk, alles kwam langs. Al pratend haalde hij op een gegeven moment het peper-en-zoutstel tussen ons vandaan en zette het een eindje verderop. Ik keek daarnaar. Ik vroeg er niet eens iets over maar keek hem weer aan. 'Ja', zei hij met een